

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.

Egyes szám ára 16 fillér.

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Nyílt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség

hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők: Főtitár 88 szám földszint. — Érkezni lehet naponta d. e. 10—12 órákban.

Előfizetések és hirdetések a lap kiadóhivatalába (Könyvnyomda és Papíráruhágyár r. t.) küldendők.

Egyes számok kaphatók: Földes Ede, Cirner József és Grünfeld Dávid kereskedésében.

Kéziratok nem adóznak vissza.

A delegációk a királynál

Még nincs egy félszázéves, hogy Bécsben a király előtt megjelent a két delegáció, s f. hó 15-én ismét fogadás volt az udvarnál; a király ismét trónbeszédet mondott a két delegációnak. Hiába, sok a pótolni való innen is, túlra is.

A közös ügyek tárgyalására kiküldött bizottságok közül az osztrákot fogadta elsőnek a király. A vendég az elsőség. A mi politikai érdekessége azonban a fogadásoknak volt, az a magyar félre esett. Amott a király tartózkodó volt és hideg, itt meleg és olvadó. Amott egyenesen megakadályozta, hogy a politikusok napikérdésekről, politikai problémákról nyilatkozzanak, itt egyenesen ráterelte a beszédet, s maga kezdett politikai beszélgetéseket. Amott hideg volt a felség és éreztette kedvetlenségét, főképp a csehekkel szemben, emitt jókedvű volt és derűs és minden apróság iránt érdeklődött.

A trónbeszéd maga, melyet a király a két delegáció tagjaihoz intézett, kevés jelentős dolgot mond. A mikor szenzáció van trónbeszédében, inkább veszedelem a nepekre, mint gyönyörűség.

A király beszéde örömmel konstatálja, hogy a külpolitikában semmi jelentős változás nem történt. Legáltalában olyan nem, a mi közvetlenül érintene bennünket. A messze Keleten dúló háború semmiben se érinti az európai hatalmakat, csak egy vágya van az emberszeretnek, bárha vége szakadna a vérontásnak.

A mi kívánalmi vannak a haderőnek és tengerészetenek, mulhatatlanok azok és olyaténképpen vannak beállítva, hogy a nepeket teher ne nyomja.

A cercle során is azt hallotta a delegátusok nagy része a felségtől, hogy teher nélkül javitunk a haderő dolgain. Bárha jó termés volna, bárha gyarapodnék minden jövedelem. S bárha enyhülne minden teher. Ezeket a Fivánságokat hangoztatta a király. És ezen kívül még örvendezett, hogy a legutóbbi fejedelmi ténye olyan osztatlan örömet keltett.

Még egy jelentős nyilatkozata volt. A vasúti sztrájkról szólván, örömet fejezte ki, hogy ilyen öntudatos, szilárd és erőskezü kormánya van Magyarországnak.

SZEMLE.

Deák Ferencz emlékezete. Deák Ferencz emlékeztetének szentelte az Akadémia május 15-iki nagy-

gyűlést. Az elnöki megnyitó s minden előadás a haza bölcsének történelmi alakjával foglalkozott. Br. Eötvös Loránd megnyitó beszéde után Gyulai Pál olvasta fel „Emlékezés Deák Ferenczre” című tanulmányát. Deák és Széchenyi politikai pályája között vont párhuzammal kezdődik ez a tanulmány. Széchenyi politikai pályája első korszakában tettekkel és könyvekkel mint igazgató lépett föl. Hő szenvedélye és mozgékony képzelme egész küldetési hitelebresztettek benne; a leendő Magyarországot lelkesült s merészen elkialtotta, hogy Magyarország nem volt, hanem lesz s úgy hitte, hogy ő van hivatva lerakni az alapjait. Deák nem osztozott ebben a merész álmodozásban; nem volt ment némi pesszimizmustól, de erősen meg volt győződve, hogy minden körülmények közt köteleességet kell teljesíteni, a hazafi köteleességét, a siker reménye nélkül is. A továbbiakban Deák politikai pályáját vizsgálta, majd megvizsgálta a haza bölcsének tipikus alakját, egyéniségének kiemelkedő mozzanatait. Végezetül költői lendülettel szökött Deák Ferencz értelmi és erkölcsi erejének nagy tanulságairól.

Az új népoktatási törvényjavaslat. Berzeviczy Albert kultuszminiszter által összehívott szaktanácskozmany legközelebb tárgyalni fogja közeletünk egyik legégetőbb nagy kérdését: a népoktatási szervezet és oktatás reformját. Az előttünk fekvő tervezet alapeszméje, hogy kevésbbé a pedagógiai elveken és módszereken, hanem inkább az adminisztratív rendelkezéseken változtasson gyökeresen. Célul kitűzi az állam befolyásának hathatósabb biztosítását s az államellenes iskolai üzemek sikeres megakadályozását. Eszközei: egyfelől a tanítóképzés átalakítása, másfelől az általános tankötelezettség intenzív és extenzív végrehajtása. Szelleme a reformnak feltétlenül nemzeti irányvú akarja tenni a népoktatást. A magyar nyelvtanítás, mint általában népoktatásunk nemzeti irányu fejlesztése érdekében legelső sorban a rendes iskolába való járást, vagyis a tankötelezettség érvényre emelését kell hatékonyan biztosítani, mert a tapasztalatok e téren igen szomorúak. Az iskolázás sok vidéken rendetlen és hiányos; nem csoda, hogy népoktatásunknak és különösen a magyar nyelvtanításnak nincs meg a kívánt sikere. A tervezet megállapítani törekszik az elemi népoktatás egész szervezetét úgy a mindennapi, mint az ismétlődő tanfolyamban, gondoskodva egyfelől a nemzeti irányu népoktatásról és különösen a magyar nyelv tanításáról; másfelől a népoktatás szociális feladatá-

nak megoldásáról. Ennek fejében szól a tervezet arról is, hogy a községi és felekezeti néptanítók javadalma-zása emeltesse, mert a tanítói pályán a tisztességes megélhetést biztosítani kell; szól a tanfelügyeletről, melynek az egész népoktatás felett kiterjedt ingerenciát biztosít s végül kimondja, hogy a tanítóképzést csak első fokon hagyja meg 57 felekezeti intézetre nézve azok eddigi hatóságok körében, a képesítést másodfokon kizárólag államivá teszi.

Pályázati hirdetmény.

A kolozsvári m. kir. gazdasági tanítvány igazgató-sága az 1904—1905. tanévben betöltendő 12 állami alapítványi ösztöndíjas (ingyenes) helyre ezennel pályázatot hirdet.

Ezek a helyek a tanintézetbe belépő I-ső éves hallgatóknak vannak első sorban fentarva és azokat az alapítvány értelmében kizárólag csak az erdélyrészi megyékben (a tulajdonképeni erdélyi megyékben és a volt „kapcsolt részekben”, azaz a volt Kraszna-, Közép-Szolnok- és Zarándmegyékben és Kővárvidéken) született, iskolai tanulmányaikat jó sikerrel végzett, vagyontalan ifjak nyerhetik el. Az ösztöndíj áll: teljes lélelmi ellátásból és lakásból a tanintézeti konviktusban fűtés-sel és világítással, ágyruemükkel és ezek mosatásával és betegség esetén ingyenes gyógykezelésből.

A bélyegmentes folyamodványhoz melléklendő:

1. Iskolai bizonyítvány legalább 7 gymnasiumi, 7 reáliskolai osztály végzéséről vagy a kereskedelmi iskola (akadémia) végbizonyítványa. A kik több osztályt végeztek, vagy érettségi vizsgát tettek, előnyben részesülnek. A kik hat gymnasiumi, hat reál avagy hat polgári iskolát végeztek — utóbbi esetben valamennyi tantárgyból „jó” osztállyal — szintén folyamodhatnak ösztöndíjért. Ezek azonban csak abban az esetben számíthatnak ösztöndíjra, ha az október hó 1—8-ig tartó beiratás alkalmával az I. évesekre megállapított létszám — 40 — nagyobb előképzettséggel bírók által be nem töltetik. Ezért a hat polgári iskolai bizonyítvánnyal pályázók folyamodványai csak október hó 9 után tárgyalhatók és intézhetnek el.
2. Keresztelő levél a születési hely s betöltött 16 éves kor igazolására.
3. Szegénységi bizonyítvány (melyet a fősolgabíró, illetőleg városban a rendőrkapitány kell láttaozzon.)

TÁRCZA.

I.

A titkos magánynak
Csendes lány öleben
Álmodozni rólad,
Álmodozni szépen; —
Elmerülni szemed
Titkos éjjelére,
Mint az esti csillag
Csendes tó tükrébe,
Hallgatni a lombnak
Játszi suttagását,
Epedő sziveknek
Lázás dobbanását; —
Ha így elringat a
Szellő lány fuvalma,
Megsebzett szívemnek
Visszatér nyugalma. —

R—z K—n T—r.

Radna.

Vándor! ha Radna romban heverő városába visz utad, borulj le a földre s imádkozz. . . kéré a teremtőt, óvja nemzeted hasonló pusztulástól. Egy elhamvasztott városnak az idővel daczó néhány romja hirdeti azon helység nagyságát, hol most kicsiny oláh falu füstös házai

szomorkodnak. Nyolczszáz évvel ezelőtt 40.000 lakóssal bíró város virágozott itt, melyről csak annyit mondhatunk: Nunc seges est, ubi Radna fuit.

Ime egy új példa az emberi nagyság mulandóságára. A romok közül nagyságával rögtön szemébe ötlök az utazónak egy dűledező templom. Tornya hét ölnyre nyújtja fejét, mintha most is uralmat akarva gyakorolni a romok felett. Hozzá támaszkodik a templom óriási ajtaja, ott nyulik a hajó árván maradt fala mintegy tíz öl hosszúan, ott a sanctuarium, mit elmésen kevés költséggel szentéllé alakítottak. Az ó-német stílusban épült mű hét század óta az enyészet kezében van, de vasfogaival még nem tudott annyira jutni, hogy teljesen megemessze. Tornya, oldalvelei most is összefolyának, a szilárd kőből épült falak még sokáig foguak az idővel daczolni.

A torony mellett egy-egy fűszál hajtja le fejét s a sűrűn nőtt pukkantó földi el szemünk előtt az üreget, melyből innen is, onnan is kísértetiesen bukkann elé egy koponya, lábszár, vagy oldalborda. E csontokat taposva, keserű érzés nyomkodik keblünket s borzalommal haladunk tovább. Bennebb mind több és több ily maradványt látunk, kezünk önkénytelen imára kucsolódik, kétszeresen templom ez, mint ezrek ártatlanul kiottott vére avatott szent helyé.

1241-ben a szerencsétlen város épen hűsvéj:át ünnepelte. Nem volt ez ünnep a legjobbak közül való. A gyermekek határtalan öröme s a hűsvéti bárány lakomája közzé fegyverek csörgése vegyült. A harangok búsan zúgták be a várost, mintha előre sirtak volna a bekövetkezendő nagy pusztulásra. A madarak kedves

csicsérgése panaszosan hangzott, csak a gyermekek voltak vigan, ők nem sejtették a szörnyű véget, ártatlan lelkük vidáman üdvözölte a feltámadott megváltót, ki annyi örömet szerzett nekik s boldogan játszadoztak a hűsvét jelvényével, a piros tojással. A férfiak arczaán már látszott valami borongó kedély, mit csak ritkán derített fel gyermekeik ártatlan, jó ízű csevegése.

Oly szép, oly gyönyörű volt az utolsó est. Virágok illatával volt tele a lég, a csillagok milliárdja ragyogott az égről, a hold ezüstös fénye vetett világot a városra és tájékára. A lakosok nagyobb része a kapuban üldögélt s élvezte a kellemes tavaszi estét.

A Kukureasza sötét erdejében kísérteties árnyak mozognak. Néha egy halk lönyerítés, majd szakasztott fütty, majd ismét elfojtott suttagás hallszik. Később más helyre vonuló csapat lovainak tompa dűbörgése reszketteti meg az azt halló ember szívet.

Igy lassanként egész tábor helyezkedik el az erdőben minden órában készen arra, hogy az ünneplő városra rohanjon, melynek lakosai nem is sejtették a közelgő vég szörnyű perczeit, bár némileg fel voltak fegyverkezve s elkészülve a védelemre.

Lassan csendes álomba merült a város. Utczáin a kóbor kutyák ütötték fel tanyájukat, néha rémes vonítással verve fel a mély csendet. Baglyok suhantak a levegőben rémesen huhogva, majd egy denevér gyorsan átröppenő fekete alakja látszott.

A Kukureasza felől lélekszakadva rohan egy szegényesen öltözött ember, — nyomában két lovas alak.

Az első a mély vizárkon átfektetett keskeny átjáróra ugrik, követői azonban dűbörgésben nem látva, mindket-

4. Orvosi bizonyítvány az egészséges, ép testalkat és a himlő ellen való védőtűzés igazolására.

5. Szülői vagy gyámi nyilatkozat arról, hogy a folyamodó részére a szükséges és az első felévből körülbelül 90 koronára menő összes díjakat lefizetik és a folyamodó egyéb szükségleteiről (taneszközökről, ruházatról, szükség esetén tűzoltó zubbonyról) kellő gondoskodnak.

A folyamodványban felsorolandók még: a folyamodó illetőségi helye, szüleinek állása, tartózkodási helye, testvéreinek száma és kora, továbbá, hogy árva-e vagy nem.

A folyamodványokat a földmívelésügyi m. kir. Miniszter Úr Ó Nagyméltóságához czimezve, f. év július hó 15-éig, a m. kir. gazdasági tanintézet igazgatóságához — Kolozsvár — kell benyújtani.

A tanintézetbe felveendő hallgatók beiratkozási ideje október 1—8-ig tart.

A tanintézeti „Értesítő” megküldi az igazgatóság.

Kolozsvár, 1904. május hó 10-én.

Dr. Szentkirályi Ákos
igazgató.

Vegyes hírek.

— **A törvényszék ügye.** A beruházási törvényjavaslatot f. hó 15-én tárgyalta a pénzügyi bizottság. Heltai Ferencz előadó az igazságügyi tárca keretébe tartozó beruházások tárgyalásakor betérjeszti Nagyenyed város kérvényét, hogy a törvényszék ott építtessék és ne Gyulafehérváron. Előadó szerint a kérdés nem a pénzügyi bizottsághoz tartozik, mert ez szüggérálva van a törvény által, mely megállapítja a törvényszékek székhelyét; javasolja, hogy a kérvény a kormány-nak adassék ki és tétessék át a kérvényi bizottsághoz. Török Bertalan: A házszabály 128. §-a alapján miut nem tag kér szót és tekintettel arra, hogy az 1885: III. törvényzikk értelmében a királyi törvényszékek székhelyei és területei véglegesen a törvényhozás által még nincsenek megállapítva, mely körülményt az 1890: XXIX. törvényzikk indokolása is világosan kiemeli Nagyenyed kérését támogatja és arra kéri utasítani az igazságügyminisztert, hogy az 1884. február 16-án hozott képviselői határozatnak, hogy a törvényszék és közigazgatási hatóságok székhelyei együtt legyenek, tegyen eleget.

— **Konfirmációi ünnepély.** A nagyenyedi reformátusok szép nagy templomában áldozócsütörtökön lékelmelő ünnepély ment végbe. Ekkor folyt le ezen virágzó egyházközösségben az 1904-ik évben konfirmáló növendék ifjak ünnepélyes hitvallomása és fogadástétele. A szépen feldíszített templom ez alkalommal a zsúfolásig megtelt áhitatos közönséggel. Az ünnepély a CLXVI-ik dícséret 1-ső versének a gyülekezet által tör-

ten a feüekre ugratnak, honnan kívánszorogni nem tudnak.

Egy percz s az egész város talpon van, készen tűzhelyét védelmezni. Kadan tatár khán látva a város készülségét, cselhez folyamodott. Félelmet tetetve visszavonult kicsiny összecsapás után, mire a város lakói örömmel tértek vissza öveikhez. Nagy dárídót csaptak, sem borukat nem kímélték, sem a visszatérhető veszéllyel nem törődtek.

Igy lepte meg őket újra az ellenség. A mámorból kijózanodott lakosság nagyobb része a kőfallal kerített templomba menekült, ott kisérte meg az ellenállást. De nem bíztak a tengenyi ellenséggel Iszonyú vérfürdő keletkezett, senkinek sem volt kegyelem. A gyermekek irlalmat kéro szava, a kisedét karján tartó és védő anya jajveszékése s az elesettek halálhőrgése közé a vad gyilkosok lelketlen hahotája vegyült. Valóságos ördögök voltak, kiknek tüztől megvilágított kísérteties arca elől felve bujtak a szeliden ragyogó csillagok a felhők sűrű fátyola mögé.

Az erdőkbe és hegyek közzé menekülők, hónapokon át bujdosnak éhségtől és szenvedéstől megtizedelve. Elhamvasztott városuk felépítésére azonban kevesen voltak. Porban fekszik az ma is. Csak néhány rom és a felkonczolt ezrek csontjai, miket századok sem tudtak eltemetni, sejtetik velünk a hajdani fényes Radna helyet.

B. Ferencz.

tént elénklésével vette kezdetét. A gyülekezet hatalmas és megható éneke után a Bethlen-koll. zenekara játszott Veress Gábor ének- és zenetanár vezetése alatt jól betanulva, szépen. A zenedarab elhangzása után Jancsó Sándor lelkész mondott alkalomszerű lelekelmelő imát. Ima után a helybeli tanítókepezde énekelte Bodor tanítókepezdei növendék vezetése alatt ügyesen, meghatóan. Alkalomszerű egyházi beszédet Kádár Imre s. lelkész mondott Ján. év. XIV. 6-ik versét vevéen alapul. A szónoki erővel és nemes hévvel elmondott szép beszéd általános figyelmet keltett és mely benyomást tett a közönségre. A beszéd után újolag a Bethlen-koll. zenekara játszott. Ezek után következett az ünnepély legmeghatóbb része. Következett 58 fiu és 60 leány, együtt 118 konfirmáló növendék szokásos kikerdezése, hitvallomása, fogadástétele, melyen megható alkalmi éneke, az urasztalához járulása és megáldatása. A szokatlanul nagy számú növendéksereg ünnepélyes szereplése valóban mély benyomást tett a mindvégig nagy számú közönség lelkére. Az ünnepély ezen részét Szilágyi Farkas konfirmáló lelkész vezette. A megáldó szavak elhangzása után a gyülekezet énekelte el az „Áldást kerünk oh nagy Isten” című alkalmi zoltári éneket. Az ünnepély Jancsó Sándor lelkész szép ajálú beszédével ért véget.

— **Halálozás.** Bitai Károly, a kolozsvári Ferencz József tud. egyetem második éves bölcsészeti karai hallgatója, életének 21-ik évében f. hó 16-án d. u. 1 órakor hosszú és kínos szenvedés után meghalt Nagyenyeden. A test megtagadta a szolgálatot a nagyra-törő és nagyraihivatott lelektől. A pusztító körében az élet tavaszán törte meg nemes szívét. A szerető édes atya és az összes rokonok a kiknek legfőbb büszkeségük volt, sajgó fájdalommal siratják legszébb reményeik összeomlását. Temetése volt tanarai, kollégái, rokonai és az öt becsülők nagy részvete mellett tegnap d. u. 3 órakor folyt le.

— **A piac rendezése.** Örömmel láttuk a napokban, hogy a sátor-tábor, mely piacunk egy részét hosszú időn keresztül lefoglalta és ektelemitette, megmozdult és más helyre költözött. Elismerés érte városunk rendőrkapitányának. Ezzel megkezdődött piacunk és vásárterünk ügyének rendezése. A piac tisztasága s az általános közegészség érdekében óhajtnak, hogy az elemi-szereket ne a földön tartsák, hol mindenféle szenny közelről éri, hanem tisztára surolt asztalokan, a miut ez művelt helyeken általánosan el van fogadva.

— **Esküvő.** Csávassy Gyula és Holczér Anna f. hó 23-án tartják esküvőjüket Gyulafehérvárt.

— **Nyilvános vizsgálatok és ünnepélyek** rendje a nagyenyedi ev. ref. Bethlen-kollégiumban. A) A gimnázium vizsgálatai. Május 11-, 13-, 14-én a VIII. o. évrő vizsgálat minden tárgyból. Osztályozó torna-vizsgálat mindenik osztálynak az év utolsó torna óráján. Osztályozó énekvizsgálat az év utolsó ének óráján. Junius 10-én 2—4 óráig a nem ref. tanulóknak vallás-vizsgálata. Junius 13—20-án az I—VII. oszt. évrő vizsgálatai. Junius 22—25-én szóbeli érettségi vizsgálat. Junius 27-én d. e. 8 órakor magánvizsgálatok. Május 7-én 2 órakor gyorsírásból. Junius 1-én 4 órakor egészségtanból a VI. o.-nak, 4-én 4 órakor egészségtanból a VII. o.-nak, 8-án 4 órakor az énekkar bemutató vizsgálata az önképzőkör évrő ünnepélyének keretében, 9-én 4 órakor a kezdő hegedűsök vizsgálata, 16-án 3 órakor francia nyelvből. B) A tanítóképző vizsgálatai. Junius 2-án (esetleg 12-én) d. u. 4 órakor. Tornavizsgálat. Junius 11—18-ig osztályvizsgálatok. A magánvizsgálatok május 2-és következő napjain. A szóbeli képesítő vizsgálat 22 és következő napjain. A képezdei önképzőkör évrő ünnepe jan. 12. d. e. 8 órakor. C) A gyakorló és elemi iskola vizsgálatai. Junius 2. d. u. 4 órakor. Tornavizsgálat. Junius 9. d. e. 8—11. A második elemi osztály vizsgálata. Junius 9. d. u. 3—6. A gyakorló iskola vizsgálata. Junius 10. d. u. 3—6. A harmadik elemi osztály vizsgálata. Junius 11. d. u. 3—6. A negyedik elemi osztály vizsgálata. D) Nyilvános ünnepélyek. A főgimnázium tornaversenye junius 5-én d. u. 4 órakor. A főgimnáziumi önképzőkör évrő ünnepe junius 8-án d. u. 4 órakor, kapcsolatban a kollégiumi ifjuság ének- és zenekari haladásának bemutatásával. Junius 21-én d. u. 4 órakor az iskolai év ünnepélyes bezárása. E napon d. u. 2 órakor az intézet összes gyűjteményei megnyitnak a látogatók előtt.

— **Sertésorbáncz Nagyenyeden.** Száj- és körmőfájás, mely hónapokon át károsította városunkat; többször kiütött, megszűnt és újra kiütött sertésvész, mely zsir és disznóhús dolgában a fővárosnál nagyobb

drágaságot hozott; általános hernyóveszedelem, mely erdeinket, gyümölcsöseinket, veteményeseinket tönkre pusztítja — mindezek az istencsapások úgy látszik nem voltak elegendők városunk lakóinak kínzására, megjelent e hó 11-én a sertésorbáncz is, magával hozván a sertésvásár zárlatot és csordábahajtási tilalmat is. Az orbáncz eddig 5 udvarban ütött ki s az egyik udvarban már sertés is hullott el. A zárlat s a csordába hajtási tilalom e hó 13-án kezdődött s ha újabb betegedések nem fordulnak elő egyelőre 14 napig tart. Különböben pedig mindkettő addig kell és fog tartani, a mig az utolsó betegedéstől számított 14 nap alatt újabb betegedés nem fordul elő.

— **Kefekötő iparosaink figyelmébe.** Kefekötő iparosainknak tudomására adjuk, hogy a budapesti „sertés köztághid mellektermekeket értékesítő szövetkezet” a sertés-szükséglet biztosítására összegyűjti a hazai sertés-vághidokról is és tisztítja a sertét és jutányos áron fogja a hazai kefé-iparosok rendelkezésére bocsátani.

— **A kert** kéthetenként megjelenő kertészeti szaklap május 15-i száma a következő tartalommal jelent meg: Palánták kiültetése. Hogyan ültetik a paradicsomot a konyhakertszek. Mikor a fákát metszszük. A gyümölcs férgesedése ellen. Divatos szőnyegágy. A szegfü szaporítása és nevelése. A pázsit vetése s gondozása. Méhészet. Lugas. Öntözés, permetezés stb. Élősdiek. A kert előfizetési díja egész évre 10 korona, félévre 5 korona. Az év minden szakában elő lehet fizetni a kiadóhivatalban: Budapest, VII. kerület, Rottenbiller-utca 33.

— **A „Zenélő Magyarország”** zongora és hegedű zeneműfolyóirat most megjelent XI. évfolyam 9-dik füzeté a következő szép zeneműadományokat közli: I. Bogdán István „Halottam van” magyar dal. II. Hayashy J. „Japan nemzeti himnusz”. III. Lavotta János után Huber Sándor „Szigetvár ostroma”. IV. Lengyel Miska „Kaszinó csardás”. Ily gazdag tartalommal jelenik meg a minden zenekedvelőnek kiváló fontosságú zeneműfolyóirat minden egyes füzeté. Ugy hogy előfizetői az érdemesebb zeneműveket, melyek az év leforgása alatt megjelennek a havonta kétszer megjelenő füzetekben kapják. Előfizetési ára egész évre 24 füzetre 12 kor., félévre 12 füzetre 6 kor., negyedévre 6 füzetre 3 korona. Előfizetni a most folyó I. évfolyadra, valamint az előző évfolyadokra is a „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalában. Budapesten, VIII. József-körút 22/24. hol egyuttal minden nyomtatásban megjelent zenemű a legolcsóbban megszerezhető.

— **Öt nap alatt Amerikába.** Mesés gyorsaságu hajói vannak a német hajótársaságoknak. Ma kapjuk éppen híret, hogy a Norddeutscher Loyd Kaiser Wilhelm II. nevű futárhajója milyen szüddületes sebességgel tette meg az utat Amerikából Európába. A Kaiser Wilhelm II. aprilis tizenkettedikén amerikai időszámítás szerint három óra huszonöt perczkor indult utnak New-Yorkból, tizenkilencedikén delután két óra huszonöt perczkor már Pymouthban volt. Az utasokat négy óra huszonnyé perczkor külön vonat vitte innen Londonba, a hova este négy perczcel felkilenz után megérkeztek. A New-Yorktól Londonig terjedő reneteg utat ezek szerint a Kaiser Wilhelm II. öt nap, huszonhárom óra és harminczkilenc percz alatt futotta meg, a mivel minden eddig elért gyorsaságot felülmult. Mindenképen érdekes ez a rekord, de különösen érdekelheti a magyar kormányt, a mely ugyanekkor egy gondoskodik az oltalmába vett kivándorlókról, hogy három teljes hétig tartja őket a tengeren. Legalább ezt panaszolja az a hitelteltt aláírásos jegyzőkönyv is, a melyet Bulcsa György és Morova János ungmegyjei kivándorlók állítottak ki a newyorki grófság jegyzője előtt. A két parasztember utlevéllel a kezében Ungvárra ment, hogy onnan Brémába utazzon. Az ungvári rendőrség egy Cunard ügynökhöz kényszerítette őket, a ki kijelentette nekik, hogy vagy Fiumén keresztül mennek Newyorkba, vagy sehogy. A budapesti rendőrség sem volt nagyobb kímélettel hozzájuk. Az is megakadályozta őket abban, hogy Brémába utazzanak. Beadták hát a derekukat s lenéztek Fiumeba. Vegre hajóra kerültek. Három nap három éjjel utaztak a vizen, de csak Antwerpenig értek el, a hol partra tettek őket. Egy másik hajón Hullba mentek at, innen vonaton Liverpoolig. Megint hajóra tették őket, de ezzel a hajóval is csak Bostonig jutottak el tiznapos hosszú, keserves tengeri utazás után. Az utlevelüket márczius harmadikán láttamozták Fiumében és teljes huszonegy napig utaztak, holott az eredeti tervük szerint tizenkét nap alatt partra érhettek volna. A két rokat szenvedett atyafi vallomását esküvel erősítette meg.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Számos elismerés és bizalom nyilatkozat igazolja azt, hogy

TÁNGEL JÓZSEF
női, férfi és gyermek divatáru üzletében
NAGYENYEDEN

a leghozzávalóbb szabott árak mellett
csakis mindig
a legjobb minőségű áruk lesznek kiszolgálva.

Az ezen rovat alatt m

ADRIA BI
Alap

Vagyonbiztonsá

Intéző: Bá

E társulat, a me
koronát fizetett ki
sabb feltételek sze
okozta, továbbá ba
ellen, továbbá az e
miut kiházasítási e

Képvisel

GAZDASÁGIBANK

Legg

Tisztvisel

állami és köziga
hivatalnokok és
esetben kezes
után tőke és k
fizetkedő. Megke
fizetés, szolgál
a mai napig a

Ugyiszintén o
kölcsonok gyors
Minden irány
sittatik. — Val
ORSZÁGOS FÖLD
KÖLOZS

Legg

87—1904. végrh. szám

Árv

Alulirt bírósági vé
mében ezennel közli
1903 évi V. 228/4 sz
nagyenyedi ügyvéd ál
Nágyi Jánosé és tár
október hó 20-án foga
felülfoglalt és 2814 k
bonaneműk, takaromá
házi butorok nyilváno
Mely árverésnek a
számú végzése folytán
janius hó 13. napjától
235 kor. 62 fill bírói
son végrehajtatást sz
d. e. 11 órája határidő
nel oly megjegyzéss
1881. évi LX. t. cz.
lett a legutóbbi ige
adatni.

Amennyiben az el
laltatták s azokra k
1881. évi LX. t. cz.
Kelt Marosújvárt

87 1-1

Cs. és k
szá

A ta

Megren

Nyilt-tér.

Az ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget a szerk.

ADRIA BIZTOSÍTÓ TÁRSULAT

Alapított 1838. évben.

Vagyonbiztonsági tőkéje: 122 millió korona

Intéző: **Báró Podmanitzky Frigyes.**

E társulat, a mely 66 éves fennállása óta 490 millió koronát fizetett ki károk fejében, biztosít a legjutányosabb feltételek szerint: **tűz és robbanási**, valamint **jégokozta**, továbbá **baleset és betöréses lopás** alatti károk ellen, továbbá **az emberek életére, halál és elérési** valamint **kiházasítási** esetekre.

Képvisele Nagyenyedén az:

**ALSÓFÉHÉRVARMEGYEI
GAZDASÁGIBANK ÉS TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZV.-TÁRS.**
által. 121 17-26

Leggyorsabb pénzkölcsön.

Tisztviselői kölcsönt kaphatnak

állami és közigazgatási tisztviselők, katona tisztok, hivatalnokok és nyugdíjasok, 2-től 15 évre, legtöbb esetben kezes nélkül. Minden 1000 korona kölcsön után tőke és kamatban havonta circa kilencz kor. fizetendő. Megkereséseknél közlendő állás, évi törzsfizetés, szolgálati, születési idő és mennyi összegű a mai napig a kiérdemelt nyugdíj igény. Előleges kiadás nem szükséges.

Ugyszintén olcsó kamatu törlesztéses jelzálog kölcsönök gyorsan elintéztetnek.

Minden irányban a legnagyobb diskreció biztosított. — Válaszra bélyeg melléklendő.

ORSZÁGOS FÖLDHITEL ÉS SZEMÉLY KÖLCSÖN INTÉZET
KÖLOZSVÁR, Király-utca 16. sz. 26 52

Leggyorsabb pénzkölcsön.

87—1904. végrh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a marosújvári kir. járásbíró az 1903. évi V. 228. 4. számú végzése következtében dr. Gerászim Emil nagyenyedi ügyvéd által képviselt Bitai Endre javára ezintesi özv. Názai Jánosé és társai ellen 600 kor., s járulékaik erejéig 1903. évi október hó 20-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 2814 koronára becsült következő ingóságok, u. m. gabonaművek, takarmány, gazdasági épületek, szarvasmarhák, 2 ló és házi butorok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a marosújvári kir. bíróság 1903. évi V. 228. 7. számú végzése folytán 600 korona tőkekövetelés, ennek 1903. évi június hó 13. napjától járó 6% kamatai, $\frac{1}{30}$ váltódíj és eddig összesen 235 kor. 62 fill. bíróság már megállapított költségei erejéig M. Czintson végrehajtást szenvedő lakásán 1904. évi május hó 25-ik napjának d. e. 11 órája határidőül kinteztik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Marosújvárt, 1904. évi május hó 5. napján.
Dergán János,
kir. bírósági végrehajtó

87 1-1

Angol és francia illatszerek.
Bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességek.
Fertőtlenítő anyagok, padlómaszok.
Gazdasági cikkek, állatgyógyszerek.

Kötszerek gyárak és cséplőgépekhez.

Naftalin,
Kovarpapor,
Féreg irtók.
Sebészeti és betegápolási eszközök nagybani raktára.

Burger F.
gyógyáru üzlete
KÖLOZSVÁR, Főter.

Hirdetéseket!

felvevő a kiadóhivatal:

a Könyvnyomda Részvénytársaság.

Meghívás.

Az 1898: XXIII. t.-cz. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezet kötelekébe tartozó nagyenyedi—tövisi ipari hitelszövetkezet, mint az Országos központi hitelszövetkezet tagja, 1904. évi május hó 29-én délután 2 órakor a szövetkezet hivatalos helyiségében

negyedik rendes közgyűlést

tartja, melyre a tagok az alapszabályok 35. §-a értelmében meghívottnak.

NAPIREND:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárószámok megvizsgálása és a felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság egy tagjának választása.
6. Felügyelő-bizottság három tagjának választása.
7. Netaláni indítványok.
8. Az alapszabályok módosítása.

1902. évi december hó 31-én a tagok száma 146, üzletrészeinek száma pedig 420 volt; az év folyamán belepott 8 tag 8 üzletrészszel, kilépett hat tag 18 üzletrészszel.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a szövetkezet helyiségében kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető.

Kelt Nagyenyedén, 1904. május hó 7-én.

Nagyenyedi és Tövisi ipari hitelszövetkezet
mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja,
igazgatósága.

Sz. 1606—1904. tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Stroja Daniel végrehajtónak dr. Albu Kálmán ügyvéd által gondnokolt Iván Anna szül. Alvas hagyatéka végrehajtást szenvedő elleni 79 kor. 20 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék (a vizaknai kir. járásbíró) területén levő Székáspreszáka községben és határán fekvő az Iván Anna szül. Alvas nevére a székáspreszáka 14 sz. tjkvben A + 1 r. sz. 35, 36 hr. sz. a. felvett ingatlanra 356 kor., az u. o. 351 sz. tjkvben A + 1 r. sz. 2541 hr. sz. a. foglalt ingatlanok az özv. Iván Georigné szül. Alvas Anna nevére álló $\frac{1}{10}$ -ad részére 292 kor. 50 fill., továbbá a székáspreszáka 354 sz. tjkvben A + 11 r. sz. 2539 hr. sz. alatt foglalt $\frac{1}{10}$ részben özv. Iván Georigné szül. Alvas Anna végrehajtást szenvedő és $\frac{1}{10}$ -od részben Iván Györgye és Iván Juon végrehajtás alatt nem álló tulajdonostársak nevére felvett egész ingatlanra az árverést 270 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi július hó 5-ik napján d. e. 10 órakor Székáspreszáka községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár alatt is el adatni fognak.

Árverezni szándékozók végrehajtó és képviselője kivételével tarthatnak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis 35 kor. 60 f., 29 kor. 25 f., 27 koronát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333 sz. a. kelt sz. I. M. rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerésvényt átszolgáltatni.

Kelt Vizaknán, 1904. évi április hó 19-én.

Korinsky,
kir. aljárásbíró

1-1

427—1904. v. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi királyi járásbírósnak 1904. évi V. 165. sz. végzése következtében dr. Krausz Zsigmond ügyvéd által képviselt Union Actiengesellschaft javára nagyenyedi Bisztritsány Lajos ellen 197 kor. 16 fill. s járulékaik erejéig 1904. évi március hó 1-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján foglalt és 850 kor. becsült következő ingóságok, u. m. 2 ló nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. bíróság 1904-ik évi V. 165. 2. számú végzése folytán 197 kor. 16 fill. tőkekövetelés, jár. és bíróság már megállapított költségei erejéig Nagyenyedén alperes lakásán leendő eszközökre 1904. évi május hó 24-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kinteztik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Nagyenyedén, 1904. évi április hó 21-én.

Gajzágó Simon,
kir. bir. végrehajtó.

Erdélyi Ernőné

kárpitos műhelye és butor-raktára

NAGYENYED, Buza-piacz.

Raktár mindennemű hajlított fa- és vas-butorokban, ugyszintén tükrök, képek és mindenféle esztergályozott butorokban. — Javítások gyorsan eszközöltetnek. Számos éven át fővárosokban és előrenemű műhelyekben szerzett tapasztalataim által ezen keftemes helyzetben vagyok, hogy a műhelyemben készült

KÁRPITOS BUTOROK

a t. vevőmet minden irányban pontos és szolid kiszolgálással kielégítik. — Rendeléseket különlegességekben is teljesítik és szakképzettségem által biztosítom, hogy minden rendelést a legnagyobb pontossággal fogok teljesíteni. Egy kísérlet által ezen állításomról teljes meggyőződés szerezhető, a miért is bátor vagyok kérni, miszerint személyes látogatásával megvizsgálni sziveskedjék, esetleg egy levelezéssel szives értesítést kérve, hogy annak érkezése után én tehessem személyes tiszteletemet. 48-50

Butorok csomagolását olcsón elvállalom

Cs. és kir. udvari
szállító

NEUMANN M.

Szerb kir. udvari
szállító.

KÖLOZSVÁR, Mátyás király-tér.

A tavaszi és nyári idényre

Nagy választék fiu-, leány- és gyermek-ruhákból.

Minták és képes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Megrendeléseknél elegendő mértéknek egy régi öltöny beküldése. Gyermekruhák rendelésénél elegendő, ha a gyermek korát, a kívánt szint és árt velem közlik.

38 18-52

Nagyon jó és tartós
kiselejtezett

női és férfi harisnyák
néhány napig a fegyintézeti kapusnál
olcsó árban kaphatók

Klaszovitt György
szíjgyártó, nyerges, táskás és bőröndő-
KOLOZSVÁRT.
Jó és szép munkáért és haladásért többször kifizetve

Nagy raktár kész hámoz és nyergesben, ugyintén utazótáskák és bőröndök, Plaidzsákok, esernyő és bot-tartók, úti tolette táskák, minden forma és nagyságban, puskatokok, vadásztáskák, gamási, töltényövek, vadász-székék és minden előforduló bőrű esakis saját gyártmányaim óriási választékban.

Téli és nyári lótarok és lóhálók, az egész lóra és külön csak a fejre (legyek ellen).

Minden előforduló bőrű rendelés szerint rövid idő alatt legjutányosabb árban készítek.

Mindenféle takaró és bőröndő szerkesztés nagy raktár.

Póztai megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítek.

18 52

LICHNOVSZKY LIPÓT
KOLOZSVÁRT, Deák Ferenc-utca 31. szám
(volt Belkőzép-utca.)

Raktáron tartok Majolika, Ó-Német honi (Dániel) kályhákat, ugyintén

TAKARÉKTÜZHELYEKET,
fűdő-kádburkolatokat a legegyszerűbbtől a leg-díszesebb kivitelben.

Elvállalok kályhák újra átrakását és takari-tását helyben úgy mint vidéken a legszolidabb árban.

A nálam készült munkákért teljes fele-lősséget vállalok.

Vidéki megkeresésekre azonnal reflektálok.

Megbízásokat azonnal személyesen vagy le-vélileg eszközölök.

125 26

EURÓPA SZÁLLOK A
Gyulafehérvárt.

I rangú szálloda 30 szobával, villamos világítás, kitűnő konyha, tiszta borok, remek ágyak, fűdőszobák, telefon, omnibusz min-den vonatonál — Mérsékelt árak.

Számos látogatásért eszedik mély tisztelettel

62 11—50 **HAAŠ VILMOS** szállodás.

STOLCZ VINCZE
aranyműves
KOLOZSVÁRT, Kismester-utca.

Elfogad minden e szakmába vágó munkát.

Vásárol tört arany és ezüst ékszert.

40 20 **STOLCZ VINCZE.**

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, göres és más ideges állapokra szenved, kérjen iratot, ingy-n és bérmentre

HATTYU GYÓGYSZERTÁR
attal Majna-Frankfurt. 109 52

Részvét kiállításán kintutve szép és jó munkáért

Udvari és Társa
kocsigyártó cég

legnagyobb készlet tart új kocsikból, valamint elvállal e szakmába vágó javításokat, koesi lakkozást, bel-lest kivonat szerint Kívánatr. arjegyzéket küld.

Használt
kocsit
becserél.
23 37—100

Megrendeléseket készséggel teljesít. Viléki írásbeli megkere-sésekre azonnal válaszol. A n. é. köz nség eddig irántunk tanusított nagybcsüt pártfogását jövőre kérve, mély tisztelettel

UDVARI és Társa
KOLOZSVÁRT, Radák-utca-Zöldfa-vendéglo mellett.)

BENYOVIKS K.
szij- és nyeregyártó üzlete
KOLOZSVÁRT, Wesselényi Miklós-utca 16 szám.

Van szerenésém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

szij- és nyeregyártó-üzletemben
bármimű e szakmához tartozó tárgyak dus választékban szabott árak mellett kaphatók.

Megrendeléseket magyar, német, franciaia, angol minia szerint rajz vagy fénykép után elvállalok

A legkülönlegesebb kívánalmat kielégítőleg helyben vagy vidé-ken a legpontosabban, kitűnő és tartós előállításban, olesón telje-sítek, ugyintén javításokat is.

Kiváló tisztelettel.

BENYOVIKS K.
szij- és nyeregyártó.
129 19—20

4⁰/₀-OS

PÉNZ

törlesztéses kölcsönöket nyújtunk buda-pesti és külföldi elsőrangú pénzüzetektől a földbirtok és ingatlan 3/4 értékeig I és II. helyre 15—65 évig terjedő időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, ál-lami- és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1—15 évig terjedő időre **gyorsan és diszkrétén.**

Bank- és magánadóságok convertálása.

MEIER LAJOS és Társai
bankbizomány
BUDAPEST, VI., Dávid-utca 15.
(Törvénszékileg bejegyzett cég. — Válaszbélyeg.)

Kalap, nyakkendő és fehérneműk.

BERKOVITS BÉLA
női-, férfi-, fiu- és gyermek-ruha, valamint férfi-divat üzlete
Nagyenyed, Fótér 3.

Bátor vagyok a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy bevásárlási-utazásomból haza érkezvén, a tavaszi idényre **sok szép tavaszi ujdön-ságokat** bevásároltam.

Különösen bátor vagyok b. figyelmét felhívni **elegáns és divatos** női kabát raktáromra.

Saját szaboműhelyemben
24 órán belül készítek mérték után a legkövetelőbb izlésnek megfelelő **férfi- és gyermek ruhákat.**

Továbbá dús választékban tartok férfi-, fiu- és gyermek kész-ruhákat, va-lamint elismert legjobb minőségű **női-, férfi- és gyermek-czipők,** valamint kalap, nyakkendő és fehérneműeket.

Becses látogatását örömmel várva, s magamat szives pártfogásába ajánlva,
Kiváló tisztelettel

BERKOVITS BÉLA.
426 41—*

Pontos és szolid kiszolgálás.

Előfizetési felté
helyben házhoz hordva va postán küldve
Egész évre
Fél évre
Negyedévre
Egyes szám ára

Hirdetések díj
□ centiméterenként 6 fi
dők és gyárosok külön árka
ben részesülnek

Nyilt tér sora 40

Me

A Sze

„Nem hagyak ti
tanítványait kevs
atyát és más vig
maradjon mindörök
kit az atya az ét
titeket mindenkre
amelyeket mondott

A mesternekem
pünköszt napja elj
akarattal együtt. A
ból mint egy sebes
tölté az egész háza
kettős tüzes nyelve
Megtelének pedig

Es ime, azok az
rémes éjszakáján t
a Mestert: most
bátran kezdik pré
zsidóknak botránko
a hivatalosoknak.
nek a „Krisztust,
ségét.” Péter, az
éjszakáján hármisz
vevén a Szent Le
hittel, magasztos
utczáin tolongó so
Krisztus, kit isten
meg az Izraelnek
megfeszített Jézust
Beszédének hatása
örömmel hallották
szaporodának meg
keresztelkedének.”

Istennek lelke
és művel csudáka
hitében sértett Sa
a Krisztust követő
vevén a Szent Le
nak, melyet megve
tőit üldözé. Zsidók

Pir
Piros pünkös
Róza nyilt
Oda ment e
Megöntözött

Szépén imad
Hullatott na
A könyvek
Arczának ró

Egyszer azt
Szép menyá
Mire újra e
A szellő ké

A
— A .

Levelét köszö
Rég láttam Ö
Szivem nem do
ismertem rá ben
betűi voltak, mi
olvasgattam s l
sek, mily élesek
Azt kerdi tőle
még mindig bold